

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018**

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

A1. Ο συγγραφέας, στο κείμενο, μέσω του αφηγηματικού ρόλου του φωτός, πραγματεύεται τη δυναμική και κυρίαρχη παρουσία του ανθρώπου στη γη. Αναφερόμενος στην κοινή καταγωγή ανθρώπου και πιθήκου επισημαίνει την ιστορικά τεκμηριωμένη ραγδαία πολιτιστική εξέλιξη του πρώτου, που τον οδήγησε σε σημαντικά επιτεύγματα. Ωστόσο, η ανθρώπινη εξέλιξη δεν συνοδεύτηκε από τον δέοντα σεβασμό στη φύση, απειλώντας συχνά την ισορροπία της. Η ανθρώπινη διάνοια, όμως, με την αρωγή της επιστήμης αποκωδικοποίησε τους φυσικούς νόμους και ανέδειξε την ουσία της ζωής, ρίχνοντας άπλετο φως στο δρόμο της συνεχούς αναζήτησης της αλήθειας. Και το ευτύχημα είναι, σύμφωνα με τον Γ. Γραμματικάκη, ότι οι πρώτες αχτίδες αυτού του ζωογόνου φωτός ανέτειλαν την πατρίδα μας.

- B1.** α) Λάθος,
β) Λάθος,
γ) Σωστό,
δ) Λάθος,
ε) Σωστό.

B2. α) Βασικό χαρακτηριστικό του στοχαστικού δοκιμίου είναι η μεταφορική λειτουργία της γλώσσας: « ... Ο άνθρωπος έχει κοινές ρίζες με τα άλλα θηλαστικά». Το στοχαστικό δοκίμιο επίσης έχει προσωπικό-βιωματικό χαρακτήρα: «... Πολλές φορές, στις ατέρμονες περιπλανήσεις μου, έζησα την Αρχή, συχνά όμως και το Τέλος...»

β) Θεματική περίοδος: «Σε αυτό βοήθησε ... επιστήμη».
Σχόλια-λεπτομέρειες: «Δεν είναι ίσως τυχαίο ... πλανήτες»
Κατακλείδα δεν υπάρχει.

B3. Επί – οικίζω – συνοικισμός
Α-στερητικό-συν-λογίζομαι-διαλογισμός
Κατά-υπό-τάσσω-προσταγή
Α-στερητικό-τέρμα-τερματισμός
Περι-πλανώμαι-πλάνη

B4. α) Ο συγγραφέας με την παράθεση ρητορικού ερωτήματος στοχεύει να προβληματίσει τον αναγνώστη, να κινητοποιήσει τη σκέψη του και να δώσει έμφαση στη θέση του. Επίσης, η απάντηση της ερώτησης είναι αυτονόητη και ισοδυναμεί με καταφατική απόφαση.

β) Βασικό χαρακτηριστικό της αυτοβιογραφίας είναι η χρήση του α' προσώπου:

- Με κολακεύει αυτό τα μέγιστα ... με μένα
- Πώς λοιπόν να μη νιώσω ικανοποίηση εγώ ...

γ) Η διπλή παύλα χρησιμοποιείται για να απομονωθεί ένα επουσιώδες, κατά την κρίση του συγγραφέα, μέρος της φράσης, που δεν θεωρείται τόσο επουσιώδες, ώστε να το κλείσει σε παρένθεση.
Θαυμαστικό: θαυμασμός, υπερβολή και ενδεχομένως σαρκασμός.

Γ1. «Άνθρωπος - φύση: ανάγκη αμοιβαίας προστασίας».
Σημαντικά επιτεύγματα του ανθρώπου στην προσπάθειά του να αξιοποιήσει το φυσικό περιβάλλον:

- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή ήπιες μορφές ενέργειας: τρόποι εκμετάλλευσης της ενέργειας που προέρχονται από διάφορες φυσικές διαδικασίες (αιολική, ηλιακή,

υδροηλεκτρική, γεωθερμική ενέργεια) Για την εκμετάλλευσή τους (άνεμος, ήλιος, νερό ...) δεν απαιτείται κάποια ενεργητική παρέμβαση και είναι φιλικές προς το περιβάλλον αφού δεν αποδεσμεύουν τοξικά ή ραδιενεργά απόβλητα ή διοξείδιο του άνθρακα και συντελούν στην «πράσινη» ανάπτυξη.

- Αξιοποίηση της θάλασσας: αλιεία, υδατοκαλλιέργειες. Τα ψάρια αποτελούν βασική πηγή πρωτεϊνών και έχουν υψηλή διατροφική αξία.
Εμπορική ναυτιλία – ναυσιπλοΐα. Οι θάλασσες κατακλύζονται από μεταφορικά μέσα. Σημαντικότερος τομέας ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας.

Υπέρβαση του μέτρου:

- Ραγδαία και αλόγιστη βιομηχανική ανάπτυξη – Το φαινόμενο του θερμοκηπίου (άνοδος της θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας λόγω της θερμότητας που εκλύεται από τις μηχανές, τους λαμπτήρες, τις υψικαμίνους των εργοστασίων) εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους: τήξη των πάγων, ανύψωση της στάθμης των θαλάσσιων υδάτων με κίνδυνο να εξαφανιστούν παραθαλάσσιες πόλεις και οικισμοί, κλιματολογικές μεταβολές, ανατροπή της ισορροπίας του οικοσυστήματος.
- Μόλυνση και καταστροφή υδρόσφαιρας: δηλητηριώδη λύματα, τοξικά απόβλητα, παράνομη αλιεία, άντληση τεράστιων ποσοτήτων υπόγειων υδάτων με κίνδυνο εξάντλησης των αποθεμάτων τους. Πολλοί υποστηρίζουν πως ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος θα γίνει για το νερό.